

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ФІЛОСОФІЇ»

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *№ 07 Управління і адміністрування*

Код та найменування спеціальності *№ 072 Фінанси, банківська справа та страхування*

Освітньо-професійна програма «*Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*»

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *№ 072 Фінанси, банківська справа та страхування*

Реєстраційний номер в навчальному відділі

Викладачі:

Кафедра:	Філософії і права	
Викладач:	Мельник Юрій Миколайович , доцент кафедри філософії і права, кандидат філософських наук	
<u>Профайл</u>	Контакти: Профайл викладача sfpkafedra@gmail.com, 048-7124061	
Кафедра:	Філософії і права	
Викладач:	Тодорова Світлана Миколаївна , доцент кафедри філософії і права, кандидат філософських наук	
<u>Профайл</u>	Контакти: Профайл викладача sfpkafedra@gmail.com, 048-7124061	
Кафедра:	Філософії і права	
Викладач:	Шевченко Ганна Анатоліївна , доцент кафедри філософії і права, кандидат філософських наук	
<u>Профайл</u>	Контакти: Профайл викладача sfpkafedra@gmail.com, 048-7124061	

1. Загальна інформаціяОсвітній компонент викладається на 1 курсі у 2 семестрі

Кількість: кредитів - 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	16	14
заочна	10	6	4
Самостійна робота, годин	Денна – 60		Заочна – 80

[Розклад занять](#)**2. Анотація освітнього компоненту**

Освітній компонент (ОК) «ФІЛОСОФІЯ» допоможе студентам здобути необхідні систематизовані знання з філософії. Процеси сучасного суперечливого світу ставлять кожну людину в складні умови соціального життя. Зростаюча напруга, пов'язана зі зміною ціннісних орієнтацій, необхідність пошуку і швидкого знаходження рішень, стресові ситуації - все це проблеми людського буття, збереження і розвитку особистості, її внутрішнього світу, світоглядної культури. Філософія була і залишається інтелектуальною формою відповіді на глибинні занепокоєння та запити людини, а особливо тоді, коли життя вимагає вибору, визначення моральної та соціальної позиції. У сучасних умовах світоглядні уявлення і переконання молоді формуються в контексті переоцінки нашого історичного минулого,

розмаїтті думок, поглядів на різні питання суспільного життя. Правильно зорієнтуватися, збагнути смисл свого існування, студентам потрібен духовний стержень, яким є філософсько-світоглядна культура. Філософії як сфері духовної свободи притаманне розмаїття підходів, методологій, теоретичних побудов, це все знаходить відображення в даному освітньому компоненті.

Освітній компонент «Філософія» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент «Історії України та української культури», «Культурології», «Релігієзнавства».

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту - навчити студентів головним положенням і концепціям сучасної філософії з урахуванням останніх досягнень філософії та науки, формуванню знань про сутність культури як форми людської діяльності, її різновиди та історико-типологічні ознаки, роль у формуванні особистості та розвитку суспільства, формуванню політичної культури та гуманістичного мислення, прищеплення навичок наукового аналізу, спрямованого на забезпечення самостійного осмислення закономірностей історичного розвитку. В результаті вивчення філософії студент повинен **знати**: генезис філософії та її співвідношення з іншими типами світогляду; історичні типи філософської думки; основні положення вітчизняної та світової філософії; основні філософські категорії та принципи; світоглядно-гуманістичний зміст філософії; **вміти**: застосовувати знання основ філософії для формування самостійного стилю мислення; здійснювати філософський аналіз процесів, що відбуваються в сучасному світі; формувати власну позицію, застосовувати набуті знання щодо аналізу проблем сьогодення.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Філософії» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 07 «Управління і адміністрування»](#) та [освітньо-професійній програмі «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні компетентності:

- СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Програмні результати навчання:

- ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
- ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних занять

Тема		Зміст теми	Кількість годин	
			денна	заочна
Змістовний модуль 1. «ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ, ЗАГАЛЬНА ТА СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ»				
1	Філософія, її предмет, функції та коло проблем. (Світогляд і філософія. Функції і структура філософії. Форми і методи філософії. Філософія в житті суспільства)		1	0,25
2	Філософія Стародавнього світу. Середньовічна філософія. (Китайська філософія. Індійська філософія. Антична філософія. Філософія середньовіччя)		1	0,5
3	Філософія доби Відродження. Філософія Нового часу. Німецька класична філософія. (Філософія Відродження (антропоцентризм). Онтологічні, гносеологічні, соціальні концепції філософії Нового часу. Німецька класична філософія.)		1	0,5
4	Українська філософська думка. (Міфо-релігійні уявлення слов'ян. Становлення і розвиток філософської думки в Україні. Філософська спадщина Г.С.Сковороди).		2	0,5
5	Загальні проблеми та концепції сучасної філософії. Суттєві риси філософії ХХст. Марксистська філософія у ХХст. Релігійна філософія. Філософія постмодерну)		1	0,5
6	Філософська онтологія – проблема буття. Методологічні проблеми філософії. Концепції розвитку. (Філософський сенс проблеми буття. Матерія та форми і способи її існування. Поняття діалектики та метафізики. Закони і категорії діалектики.)		1	0,5
7	Філософське розуміння душі, свідомості та розуму. (Свідомість як діяльне відображення. Мова як опредметнена свідомість. Духовність та її специфікація. Практика і суспільні властивості речей.)		1	0,5
8	Філософське вчення про пізнання та істину. (Філософське осмислення пізнавального процесу. Проблеми істини в філософії. Етапи, рівні та форми процесу пізнання. Наукове пізнання.)		2	0,5

9	Людина – універсальний компонент суспільної системи.(Обґрунтування місця людини в світі, її призначення і сутність, діяльність в робочому колективі, філософські концепції людини. Розвиток господарсько-економічних, політичних і духовно-культурних відносин між різними етнічними і регіональними спільнотами. Усвідомлення потреби у спільних діях.)	1	0,5
10	Суспільство як система. Особа і суспільство. (Людина і повсякденність. Співвідношення природи і суспільства. Соціально-діяльнісна сутність людини. Основні аспекти взаємозв'язку людини, суспільства, виробничих ситуацій. Суттєві характеристики людини.)	1	0,25
11	Цінності та їх роль у житті суспільства і людини. (Поняття цінності. Цінність-ідеал-мета-потреба-інтерес-оцінка. Різноманітність ціннісних орієнтацій людей. Цінності в структурі суспільства. Моральні, наукові і культурні цінності, досягнення суспільства. Ієрархія цінностей буття людини. Благо, свобода, істина в розумінні цінностей. Цінність та сучасність.- ПРН25)	2	0,5
12	Культура та цивілізація. (Особливий діяльнісний спосіб освоєння людиною світу. Спосіб спрямування і регулювання поведінки людей за допомогою цінностей, моральних норм і символів. Рівень розвитку знарядь праці (етапи розвитку предметної області) та організація виробництва. Основний показник розвитку культури.)	1	0,5
13	Соціальне прогнозування та глобальні проблеми сучасності. (Проблеми передбачення і соціальне прогнозування.Методи прогнозування.Глобальні проблеми сучасності. Подолання осередків напруженості у міжнародних відносинах. Охорона навколишнього середовища. Запобігання найбільш небезпечним масовим захворюванням. Раціональне використання природних ресурсів. Забезпечення потреби в екологічно чистих продуктах харчування, в енергії. Встановлення міцного миру на Землі.)	1	0,5
Разом за ОК:		16	6

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Філософія, її предмет, функції та коло проблем.	1	0,25
2	Філософія Стародавнього світу. Середньовічна філософія.	1	0,25
3	Філософія доби Відродження. Філософія Нового часу. Німецька класична філософія.	1	0,25
4	Українська філософська думка.	2	0,5
5	Загальні проблеми та концепції сучасної філософії.	1	0,25
6	Філософська онтологія – проблема буття.	1	0,25
7	Філософське розуміння душі, свідомості та розуму.	1	0,25
8	Філософське вчення про пізнання та істину.	1	0,25
9	Людина – універсальний компонент суспільної системи.	1	0,25
10	Суспільство як система. Особа і суспільство.	1	0,5
11	Цінності та їх роль у житті суспільства і людини. Культура та цивілізація.	2	0,5
12	Соціальне прогнозування та глобальні проблеми сучасності.	1	0,5
Всього за ОК:		14	4

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<i>Написання реферату з теми 11. Цінності та їх роль у житті суспільства і людини.</i> 1. Проблема цінностей в історії філософії, в історії людської діяльності 2. Проблема критерію ціннісного вибору.	20	30
2	<i>Підготовка бізнес-плану з теми 13. Соціальне прогнозування та глобальні проблеми сучасності.</i> 1. Наукове передбачення суспільних процесів. 2. Соціальне передбачення і сучасна глобалістика.	20	20
3	<i>Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді:</i> 1. Філософія і світогляд: 1. У чому полягає спільність і відмінність таких типів світогляду: міфологія, релігія, філософія? 2. Чи кожна людина має світогляд? 3. Які функції виконує філософія, або кому і навіщо вона потрібна? 2. Українська філософська думка: 1. Своєрідність філософії України в контексті світової культури. 2. «Український дух» філософії Г.Сковороди. 3. Національний характер філософії І.Франка. 3. Людина – універсальний компонент суспільної системи: 1. Людина – найвища цінність суспільства. 2. Взаємодія інтересів суспільства й особистості. 3. Діяльність – основа формування особистості.	20	30
Всього за ОК:		60	80

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *письмові контрольні роботи за окремими темами або модульні контрольні роботи;*
- *тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;*
- *вивчення і захист окремих тем практичних робіт;*
- *усне опитування;*
- *тощо.*

Підсумковий контроль – *диференційований залік.*

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів, денна	Максимальна кількість оціночних балів, заочна
Змістовний модуль 1. «ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ, ЗАГАЛЬНА ТА СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ»		
Практичні роботи*	70	80
Самостійна робота* (у вигляді індивідуальних завдань, тестування, тощо)	30	20
Всього за змістовний модуль 1	100	100
Всього	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів**Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)**

<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>		
9,0-10,0 балів	33-40 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
8,0-8,9 балів	25-32 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
7,0-7,9 балів	17-24 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
6,0-6,9 балів	9-16 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
5,0-4,9 балів	0-8 балів	<i>Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Індивідуальні завдання/Тестування (оцінювання)

<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>		
25-30 балів	16 - 20 балів	<i>90 - 100 % правильних відповідей</i>	відмінно
19-24 балів	12 - 15 балів	<i>74 – 89% правильних відповідей</i>	дуже добре
13-18 балів	8 - 11 балів	<i>60 – 73% правильних відповідей</i>	добре
7 - 12 балів	4 - 7 балів	<i>35 - 59 % правильних відповідей</i>	достатньо
0 - 6 балів	0 - 3 балів	<i>0-35 % правильних відповідей</i>	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових);

групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, мозговий штурм, проєктний метод), тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, складання планової та звітної документації, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогій, оцінка, ілюстрація тощо), складання скетчів за темами лекцій, реферування, конспектування)

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Основи філософських знань. Філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство [Текст]: підручник /М.І.Горлач, Г.Т.Головченко, І.М.Жиленко та ін.- Київ: Центр учбової л-ри, 2008.- 1028 с.
elc.library/onaft.edu/ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdOAHNT.BibRecord. 51602
2. Основи філософських знань: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство [Текст]: підручник /М.І.Горлач, В.Г.Кремень, С.М.Ніколенко, М.П.Требін.- Київ: ЦУЛ, 2008.- 1028 с
elc.library/onaft.edu/ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdOAHNT cnv.BibRecord.39188
3. Політична філософія [Текст]: підручник /Є.М.Суліма, М.А.Шепелєв, В.В.Кривошеїн, В.Ю.Полянська; за ред. Є.М.Суліми.- Київ: Знання, 2006.- 800
c.elc.library/onaft.edu/ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdOAHNT.BibRecord. 51595
4. Шевченко Г.А. Конспект лекцій з дисципліни «Філософія»[Електронний ресурс]: для бакалаврів усіх спец., ден. та заоч. форм навчання /Г.А.Шевченко, С.М.Тодорова, Ю.М.Мельник; відп. за вип. А.О.Соловей; каф.соціології, філософії і права.- Одеса: ОНАХТ, 2021. Електронний текст. дані:61с.
elc.library/onaft.edu/ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdOAH.1601431
5. Шевчененко Г.А. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Філософія»[Електронний ресурс] для бакалаврів усіх спец., ден. та заоч. форм навчання /Г.А.Шевченко, С.М.Тодорова, Ю.М.Мельник; відп.за вип.А.О.Соловей; каф.соціології, філософії і права.- Одеса: ОНАХТ, 2021.- Електрон.текст.дані: 34 с.
elc.library/onaft.edu/ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdOAH.1601469
6. Шевченко Г.А. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни «Філософія» [Електронний ресурс] для бакалаврів усіх спец., ден. та заоч. форм навчання /Г.А.Шевченко, С.М.Тодорова, Ю.М.Мельник; відп.за вип.А.О.Соловей; каф.соціології, філософії і права.- Одеса: ОНАХТ, 2021.- Електрон.текст.дані:38
c.elc.library/onaft.edu/ua/libraryw/DocumentDescription?docid=OdOAHNT.1601622

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [вимоги роботодавців](#).

Викладач

Юрій МЕЛЬНИК

Викладач

Світлана ТОДОРОВА

Викладач

Ганна ШЕВЧЕНКО

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри Філософії і права

Протокол від «13» вересня 2023 р. № 15

Завідувач кафедри

Анатолій СОЛОВЕЙ

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»,
кандидат економічних наук
доцент кафедри цифрових
технологій фінансових операцій

Ольга ЄВТУШЕВСЬКА